

12.5.2015

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 21.4.2015, dnro EPOELY/338/07.02/2012

Ehdotus Lapväärtin-Isojoen tulvariskien vesistöalueen hallintasuunnitelmaksi

Pysyttäessä voimassa olevien lupamääräysten rajoissa, ei Länsi- ja Sisä-Suomen AVI ota kantaa tulvasuojeluun liittyvään vesistön säännöstelyyn, jolla muutetaan vedenkorkeuksia ja virtaamia pato- tai vesivoimalaitosrakenteiden avulla. Jos lupamääräyksistä joudutaan poikkeamaan on luvanhaltijan haettava aluehallintovirastolta poikkeuslupaa tilapäisesti poiketa lupamääräyksistä.

Tulvista on kertynyt huomattava määrä kokemukseräistä tietoa, jonka seurauksena jo toteutettu toimenpidevalikoima on varsin kattava. Kuitenkin on syytä kehittää erityisesti viranomaisten yhteistyötä sekä tiedon viiveetöntä kulkua toimijoiden kesken ja kansalaisille.

Tulvatilanteessa on syytä aktivoida erityisesti kuntien johtoryhmät tiedostamaan velvollisuutensa vastata omalta osaltaan onnettomuuden seurausvaikutusten vähentämisestä sekä tukea pääasiallisia toimijoita, pelastusviranomaista ja ELY-keskusta. Erityisesti tämä koskee kunnan teknistä sektoria, mutta myös muita toimialoja – esimerkiksi sivistystoimen johtajan velvollisuutena on olla tietoinen koululaisiin kohdistuvista riskeistä ja huolehtia tiedotuksesta koululaisille sekä heidän vanhemmilleen turvallisen koulutien takaamiseksi.

Tulvaan varautumisen kaikissa vaiheissa olisi eduksi saattaa yhteen eri alueiden viranomaisia jakaen tulvista runsaasti kokemusta omaavien toimijoiden tietoutta. Tämä tarkoittaisi mm. tarkkailijoiden lähettämistä harjoituksiin sekä tiedonvaihdon ja yhteistyön tehostamista käytännönläheisessä valmiussuunnittelussa. Mm. Kauhajoen kunnan johtoryhmän ja Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen sekä EPOELYn yhteistyön kehittämisestä viime vuosina olisi opittavaa muillekin alueille.

Aluehallintovirasto asiantuntijavirastona luo poikkihallinnollista alueellista tilannekuvaa laajoissa pitkäkestoisissa suuronnettomuuksissa ja häiriötilanteissa. Tilannekuva kattaa aluehallinnon toimialojen, sosiaali- ja terveydenhuolto, ympäristöterveydenhuolto, sivistystoimi ja pelastustoimi, lisäksi yhteistyöviranomaisten

tilannekuvaukset. Tilannekuvassa painottuu erityisesti aluehallinnon valvomien palveluiden taso ja toteutuminen myös suurtulvan aikana mm. sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten mahdollisessa evakuointitilanteessa ja ympäristöterveyden vaarantuminen mukaan lukien kunnallisten eläinlääkärien toimenpiteet häiriötilanteessa. Aluehallintovirasto tukee tarvittaessa toimivaltaista viranomaista.

Operatiivisten toimijoiden tilannekuvan jakamisesta tulee varmistua etukäteen niin, että tulvatilanteissa vähintäänkin alueen kaikilla viranomaisilla on välitön tieto muutoksista, esimerkiksi tieyhteyden katkeaminen hälytysajon varareittien varmistamiseksi tai kiireettömienkin kuljetusten optimoimiseksi, esimerkiksi kodinhoitajien ja potilassiirtojen varalle. Pitkäkestoisessa tilanteessa monialaisena asiantuntijavirastona aluehallintovirasto luo omalta osaltaan tilannekuvaa.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

OSA I s. 33 Viittaus terveydensuojelulakiin: Terveydensuojelulakia koskevassa kappaleessa mainitaan, että Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen on laadittava suunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi onnettomuuksissa, kuten esimerkiksi tulvatilanteessa (Terveydensuojelulaki 8 §). Tekstissä voisi selventää, että Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus (STTV) oli aikaisemmin sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla toimiva viranomainen. STTV ja Terveydenhuollon oikeusturvakeskus (TEO) yhdistyivät 1. tammikuuta 2009 muodostaen uuden Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira). Käytännössä Valvira on laatinut yleisen ohjeen suunnitelman muodostamiseen ja talousvesiasetuksen 461/2001 11 a §:n mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen on laadittava ja pidettävä ajan tasalla erityistilannesuunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi. Erityistilannesuunnitelma on osa terveydensuojelulain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettua kunnan suunnitelmaa. Erityistilannesuunnitelman laatimiseksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen on oltava yhteistyössä muiden viranomaisten, talousvettä toimittavan laitoksen, sille vettä toimittavan ja muiden asianomaisten laitosten kanssa.

Yleisesti suunnitelmassa mainitaan terveydensuojelulaki, kunnan terveydensuojeluviranomaisen ja mm. talousvesilaitosten varautumisesta tulvatilanteisiin. Kunnallisia ympäristöterveydenhuollonviranomaisia ei kuitenkaan vaikuttaisi olevan mukana suunnitteluryhmän jäsenenä tai asiantuntijana. Aluehallintovirasto katsoo että kunnallisen ympäristöterveydenhuollon olisi hyvä olla mukana tulvariskien suunnitteluvaiheessa, harjoittelussa ja itse erityistilanteen hallinnassa oman hallinnonalansa asiantuntijoina.

12.5.2015

Lapväärtin-Isojoen vesistöalueen ympäristöterveydenhuollon toimijoina ovat Länsirannikon ympäristöyksikkö ja Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä.

Lausunnon antamiseen on osallistunut ympäristöterveydenhuollon osalta ylitarkastaja Pia Ratilainen.

Johtaja

Tarja Wiikinkoski

Pelastusylitarkastaja

Risto Kekki